

החברותא

החברותא בשאנן פנימי לחברים גליון מס 402 / בס"ד ערש"ק פר' שמיני (פרשת-פרח) י"ח אדר-ב' תשע"א

פנינים יקרים

ויהי ביום השמיני קרא משה לאהרן ולבניו ולזקני ישראל, ויאמר אל אהרן קח לך עגל בן בקר לחמאת ואיל לעולה... (מ', א-ב) יש לדקדק מה בא ענין זה בתורה מה דהוי הוי. ונראה לי שהוא מוסר לכל אדם שיש לחוש פן יתגאה לומר מי כמוני עוסק בתורה ובעבודת ה', באה התורה להעירו שלא נמלט גם המתבודד מחמאת העגל עכ"פ כדי שלא יהיה לו מקום להתנאות שהוא שורש לכל החמאים והעונות...

ויהי ביום השמיני קרא משה לאהרן ולבניו ולזקני ישראל (מ', א) פרש"י להשמיעם שעל פי הדיבור נכנס אהרן לשמש בכהונה גדולה, דקדקתי אם מתירא היה משה שלא יקראו תגר על גדולת אהרן היה צריך לאסוף את פשוטי העם דהלא זקני העם בלאו הכי יודעים שאהרן ראוי לאיצמלא זו, אלא שהכוונה באמרו על פי הדיבור הוא לגלות שהזכות של אהרן היה הדיבור הנפלא להשיב לב בנים לאביהם שבשמים, ולעשות שלום בין אדם לחברו וכו' בזכות דיבור זה נכנס אהרן לשמש בכהונה גדולה.

ואל בני ישראל תדבר לאמר קחו שעיר עזים לחמאת ועגל וכבש בני שנה תמימים לעולה (מ', ג) תו"כ ורמב"ן: מה ראו ישראל להביא יותר מאהרן? אלא לומר להם יש בידכם תחלה מכירת יוסף וסוף מעשה העגל ע"ש. כוונת הדברים אם בני אדם יחיו ביחד באהבה ואחדות ויסלחו זה לזה גם ה' לא ימנע המזבח מהם כמה שיש בינם לבין המקום, על כן נצטוו להביא שעיר עזים לתקן ולהעביר תחילה אותו היצר ואז"כ להביא על כפרת חמאת העגל...

ויאמר משה אל אהרן קרב אל המזבח (מ', ד) פרש"י שהיה אהרן בוש, דהנה עיקר הוא לאדם הבושה סימן טוב כי כל המתבייש לא במהרה הוא חוטא, ואהרן היה מתבייש מאד מגדול ההכנעה שהיה בו שתמיד היה נראה בעיניו חמאים על כל נדנדוד עבירה, ומכניע עצמו ומשפיל עצמו תמיד, ובפני רבים מוכיח עצמו ועי"ז מכנים הרהורי תשובה בהשומעים...

ויאמר משה אל אהרן קרב אל המזבח וגו' (מ', ד) פרש"י לפי שהיה אהרן בוש מלגשת אמר לו משה למה אתה בוש לכך נבחרת. רצה לומר מאחר שאתה נחשב לקמן בענייך ובורח מן הגדולה לכך נבחרת.

ויאמר משה אל אהרן קרב אל המזבח - וכפר בעדך ובעד העם וגו' (מ', ז) התורה מלמדת אותנו שהמנהיג הרוחני חייב לשלב את תיקון נפשו ועליתו הרוחנית ביחד עם העם.

ויקרב את קרבן העם ויקח את שעיר החמאת אשר לעם וישחטו ויחמאהו כראשון (מ', ח) הנה לפי רבותינו המפרשים ז"ל ויקרב פירושו שהקטירו על המזבח, לפי"ז הקדים הכתוב את המאוחר שהרי ההקדמה היא אחר השחיטה והזריקה. נראה לי שהקדמת ויקרב את קרבן העם באה לרמוז על הרצון שיש לעדה לעבוד לפני ה', והרצון בודאי קדם לשאר הפעולות. ללמדנו מהו כח הרצון.

וישא אהרן את ידיו אל העם (מ', ט) פירוש שתשוקת הצדיק אל העם להטיב להם, ויברכם ויירד מעשות החמאת והעולה והשלמים פי' עי"ז ירד ממדרגה שמדרגת הצדיק הוא תמיד לבדוק עצמו בכל עת ורגע, ועי" תשוקתו להטיב היה יורד ממדרגות האלו קצת. ועי"ז גורמים קדושה ויראה לכל העם כמ"ש וירא כבוד ה' אל כל העם.

ואחיהם כל בית ישראל יבכו את השרפה אשר שרף ה' (י', י) איתא בחז"ל המתעצל בהספדו של חכם ראוי לקברו בחיים, והמעם אף שהוא בחיים מכל מקום כמת ייחשב לקוברו בחיים מאחר שאינו מרגיש בהעדר הצדיק שהוא העדר החיים ומתעצל בהספדו.

(תולדות יעקב יוסף)



שיחת הרא"ש ז"ע"א כ"ח ניסן תשל"ה (חלק רביעי) פאבא ליצאס ע"א.א.

יש רק את ההוה. ואם אנו נחיה את ההוה, ונחיה את הסכנה, אז נשאל את ההשאלה: איך יש לנו קיום בסכנה כזו? ומזה נגיע ל"אחזה אלוקה". כי המצב מכריח להכיר ולהאמין שיש מי שנותן לי את הסיבות להציל את חיי.

ואם נתאחד ביחד, ונזכה לאחדות השלימות, איש את רעהו יעזורו ולאחיו יאמר חזק. ולא יהיה שנאת מות, ולא שנאת חיים, רכילות, ולשון הרע, שבגינם כבר אלפי שנים אנו תחת שלטון הגלות, והקב"ה מחכה עלינו לגאלינו כל נשימה ונשימה. כמו ששמעתי אתמול מאחד החברים שבנו התינוק נהיה חולה אנוש בפתע פתאום, וכל המשפחה יושבים ובוכים ומחכים מתי כבר יוכלו בחזרה לשמח את ליבם עם התינוק היקר שלהם, כך הקב"ה בוכה ומחכה עלינו - מתי אזכה להיות ביחד עם התינוק שלי שזה הכלל ישראל. אולם אף אחד מאיתנו לא מרחם עליו, ונותנים לו לעמוד לבדו במדבר השממה. הוא מחכה לתת לנו את כל הטוב שהכין לנו, ואנחנו מעדיפים את התענוג של הפינוק ושל העצבות, ולקבל מהשטן את הנפילות שזה מוות נצחי.

אשרי האיש שיוזכה להבין ולשמוע מעצמו שיש כח שמקיים אותו, ומשפלותו יבוא לחיות עם יוצרו. ואף פעם לא יתגאה. במה יש להתגאות? עם אני עני שבעניים ויש מי שנותן לי מתנה ומחיה אותי, במה אני יכול

מתוך זה אנו רואים מה היתה הדרך של דוד המלך, ושל כל אבותינו הגדולים שבזכותו אנו קיימים עד שיבוא משיח צדקינו, ובאותה דרך אנו צריכים ללכת. ולהתעקש בעקשנות לא לקבל את הסיפוק של השטן, ולא להסכים להיות מסכנים בשביל לחטוא, בין באונס בין במזיד ובפשיעה. עלינו לדעת שאנו חיים בעולם הטבעי ובעולם הבחירה, ויש חשבון על כל פסיעה ופסיעה, כל אחד יתן את חשבונו כפי מה שהוא פגם בכתר של מלכות דקדושה.

עלינו ללמוד מן השטן, "כי ממנו נקח לעבוד את ה'", ולדעת שאף פעם לא מאוחר להפסיק לקבל את הפינוק של השטן, ואת העצבות שהפינוק מביא אחריו, עצבות שמביאה מחשבות זרות ודמיונות על החברים. צריך לדעת שהדמיונות הללו נובעים רק ממחשבות העצבות שמטרתם להביא להרס וחורבן, יש אימרה ש"עשר שונאים לא יכולים להזיק לאדם כמו שהוא מויק לעצמו" עם המחשבות והדמיונות שלו. בסוף זה מביא לשגעונות, לקטטות, ולבית חולי רוח.

וכאשר נלך בדרכים שה' רוצה מאיתנו, ונחיה בהרגשת הסכנה של האריות הטורפים, הנחשים והקוצים שזרועים לרגלינו בכל צעד לאורך כל ימי חיינו. ואפילו אם נפלו - אין כזה מושג של "מאוחר", אבל לא לדחות למחר. אי אפשר לחכות עד מחר. המחר אינו,

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א



המשך מעמ' קודם

402 ג

עלינו, ויחיה את המתים, ויבנה את בית מקדשינו. הבית השלישי של אש, שעשוי מאש התפילות שלנו, שעליהם נאמר "ותערב לפניך עתירתינו כעולה וכקרבן". כמו עולה שהיא כליל תקטר, כך התפילות יהיו כליל תקטר באש. ואז נזכה ביחד לשלימות של בחינת "לשם יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה ביחודא שלים בשם כל ישראל", כי אי אפשר שהקב"ה יגאלנו אם לא יהיו כל הנידחים מקובצים יחד באהבה ואחווה ורעות, ואין רכילות ואין לשון הרע. אז ה' יעורר את שכינתו, ויבנה את בית מקדשו, הבית השלישי שעשוי מהאש שיוצא מפינו בתפילתנו, בבחינת "ונשלמה פרים שפתינו". ואז נזכה לאורו של משיח כולנו יחד ולא נצטרך לחיות ולאכול נהמא דכיסופא.

הבה נקוה שה' יזכנו לשוב בתשובה יחד עם המתים, ואז נזכה לשלימות, מפני שה' יקבץ את כל הנידחים למענו, כמו שכתוב "למעני למעני אעשה". נקוה שבדורינו ה' יקיים את זה, ע"י שנתאחד, ונחיה ביחד עם שלימות, בלי שנאת חנם ובלי לשון הרע ורכילות, ואיש את רעהו יעזרו להוציא אותו מן המיצר, ולרדוף אחרי החבר שיש לו יכולת להציל אותו שלא יכאב לו כל נשימה ונשימה. אז נהיה מאושרים. וה' ימחה את עמלק. והוא יקבץ אותנו וישמיענו ברחמיו שנית לעיני כל ח'י. ונזכה במהרה בימינו, אמן.

להתגאות? והנמשל: אם אני עני שבעניים מה יש לי להתגאות בפעולות טובות שאני עושה? דבר אחד טוב יש לעשות, והוא: להכיר את עצמי. וכמו שהוא חי בעולמו כך אני אחיה בעולמי. ועי"ז אוכל לפגוש בו, והשטן לא חוצץ בינו. כי כשאדם חי עם עצמו, ועם הסכנה שהקוצים והדרדרים והשטף מים רבים לא ישטפו אותו, אז הוא חי עם קודשא בריך הוא, ומי שחי במצב כזה זוכה להתגלות ש"פה אל פה אדבר בו".

איך אנו יכולים להגיע לזה? כשלא נתעייף, ולא נשכח נשימה אחת שאנו חיים במדבר שממה, כל הזמן נחיה בפחד מהקוצים והדרדרים שזרועים על כל החיים שלנו, ומן האריות הטורפים והנחשים והעקרבים שאורבים לנו ורוצים לטרוף אותנו, ונהיה עסוקים רק בדבר אחד: איך יוצאים מכאן ח'י. אז תִּשְׁאַל השאלה איך בכלל אנחנו קיימים בתוך הסכנה הזו? ואנו עוד ממשיכים ובכל זאת לא אבודים. וכך נזכה לחיות עם הקדושה מעצמנו, כמו שנאמר "מבשרי אחזה אלוקה". ובכח הבחירה נשיג מעצמנו - ממה שאנו ממשיכים לחיות - שיש כח עליון הִשָּׁם נפשנו בחיים. ומתוך הכרת אי יכולתנו והסכנה הגדולה בה אנו נמצאים בכל נשימה ונשימה, ממילא נגיע ל"אל תעש תפילתך קבע אלא רחמים ותחנונים לפני המקום".

ואם נזכה יחד לחיות כך, ה' ישרה את שכינתו

וישמע משה וייטב בעיניו (י', ב') איתא בנמרא (ובחם קא) שמשה הודה ולא בוש שלא אמר לא שמעתי אלא שמעתי ושכחתי. במדרש אמרו שבגלל שכעס משה נתעלמה ממנו, על זה הודה לומר שמעתי ושכחתי, השכחה הזאת באה סמוך לכעס היה בכך גלוי דברים שנענש על הכעס אחרת איך זה קרה ששכח אם כך יש בזה כעין וידוי על החטא וזהו הגדלות בהוראה.

כי תוריע וילדה זכר (י"ב, ב') המדרש מאריך לספר על הנפלאות שביצירת האדם, ככל שמתבונן על יצירת היש מאין מוחלט, כך תגדל הכרת התודה לבורא יתב"ש. כעין זה מצאנו באבות פ"ד דע מאין באת, כי בזכרון תחילת היצירה ואפסותה תוליד אצל האדם הרגשת תודה והכרת המוב והכנעה לביית"ש שהביאו מאז ועד היום.

אדם כי יהיה בעור בשרו שאת או ספחת (י"ג, ב') במדרש: כששמעו ישראל פרשת נגעים נתיראו, אמר להם הקב"ה אל תיראו הללו לאומות העולם ואתם לאכול ולשמות. מובא בספרים שבשבת מורה המזל על העצבות ובוה שאוכלים ושותים ומענגים את השבת מתגברים על המזל, וזהו שאמר המדרש הללו לאומות העולם שאין להם תקנה להנצל בנגעים משום שעכו"ם ששבת חייב מיתה אבל בני ישראל מהפכין את ה'נגע' ל'ענג' בכח האכילה השתיה והשמחה.

זאת תורת נגע צרעת וגו' לטהרו או לטמאו (י"ג, ג') יש לדקדק הא אמרינן בירושלמי שהקורא בתורה צריך לחתום בדבר מוב. וא"כ למה סיים בתיבת לטמאו. וי"ל דהנה הנגעים באים על האדם מחמת חטאו, ובוה שהנגעים באו על בגדיו יש לו לשמוח על כך שהקב"ה חס עליו ולא הביא צרעת על גופו. נמצא שמומאת הבגד מהוה חתימה בדבר מוב.

שהשמחה במעונם

הר"ר שמואל קלירס ומשפ' להולדת הנין
 הר"ר משה קלירס ומשפ' להולדת הנכד
 הר"ר משולם מורגנשטרן ומשפ' להולדת הנין
 הר"ר אריה מורגנשטרן להולדת הנכד
 הר"ר אברהם מורגנשטרן ומשפ' להולדת הבן
 משפ' איתן להולדת הנכד
 הר"ר צבי ראנד ומשפ' להולדת הנכדה
 הר"ר יחזקאל קיי ומשפ' להולדת הנכדה
 הר"ר ישראל קיי ומשפ' להולדת הבת
 הר"ר חיים יחזקאל פלדמן ומשפ' להולדת הנכד
 הר"ר בנימין כץ ומשפ' להכנס הבן לעול המצוות
 הר"ר אברהם אהרן שנקר ומשפ' להכנס הנכד לעול המצוות



י"ל ע"י

מערכת החברותא
 דח' ערני 3

02 - 5829688 ☎

02 - 5325477 פקס

5080 ת.ד.

ירושלים 91050

